

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 46/2010 , instat pel Sr. XXX contra l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania

Antecedents

Primer.- En data 17/09/2010 va tenir entrada a l'Agència Catalana de Protecció de Dades la reclamació de data 01/09/2010, formulada pel senyor XXX contra l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (en endavant ICASS) del Departament d'Acció Social i Ciutadania (en endavant DASC), per no haver atès el dret d'accés exercit a les seves dades de caràcter personal que consten als fitxers titularitat de l'ICASS. Aquesta reclamació també va arribar a l'Agència el 27/09/2010, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Datos, a la qual s'havia dirigit també la persona interessada.

La persona reclamant exposava que per mitjà d'escrit de data 19/07/2010, adreçat a l'ICASS i registrat d'entrada al DASC el 27/07/2010, va exercir el dret d'accés a les dades personals que figuraven en els fitxers de l'ICASS, i que al moment de formular la present reclamació, no havia rebut resposta. Adjunt amb la reclamació s'aportava còpia de l'escrit dirigit a l'ICASS.

Segon.- D'acord amb l'article 117.2 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'escrit de 28/09/2010 es va donar trasllat a l'ICASS, de la reclamació de tutela del dret d'accés presentada per la persona reclamant per tal que formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- Mitjançant escrit de 25/10/2010, rebut a l'Agència el 27/10/2010, l'ICASS va formular al·legacions, en què exposava el següent:

- *"Els escrits de (...) van tenir entrada en el registre del Departament d'Acció Social i Ciutadania amb data 27 de juliol de 2010, mitjançant els quals es sol·licitava l'accés a tots els fitxers de l'ICASS en els quals figuraven les seves dades personals i també que es remetés per correu la informació sol·licitada.*
- *Per escrit de data 10 de setembre de 2010 es facilita a (...) les dades personals que consten en els fitxers de responsabilitat de l'ICASS, informant-los del nom dels fitxers, de les finalitats i usos previstos. Així mateix s'informa del dret d'accés a l'expedient que els reconeix altres lleis i, en especial, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu, restant finalment a la seva disposició per a qualsevol aclariment que consideressin necessari.*

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

- *Aquests escrits, segons consta en l'avís de recepció lliurat per Correus, es notifiquen a les persones interessades el dia 16 de setembre de 2010.(...)*
- *Atès que en les dates d'estiu en què es va formular la sol·licitud el servei es trobava sense personal suficient, no va ser possible complir rigorosament amb el termini d'un mes per atorgar l'accés que estableix l'article 29 del Reglament de desenvolupament de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat per Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre.*
- *No obstant això, l'ICASS ha atès per escrit la sol·licitud (...) tant aviat com li ha estat possible, d'acord amb l'article 15 de la LOPD i 28 del seu Reglament, remetent-la per correu al seu domicili.(...)"*

Quart.- Els fitxers de l'ICASS que empararien el tractament de dades objecte d'aquest procediment foren creats mitjançant l'Ordre BEF/419/2003, d'1 d'octubre, per la qual es regulen els fitxers automatitzats que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament de Benestar i Família, publicada al DOGC número 3991 de 20/10/2003.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb l'article 5 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, i article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha aprovat la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, vigent des del 28/10/2010, en virtut de la qual l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades se subroga en la posició jurídica de l'Agència Catalana de Protecció de Dades (DT 1a). Tot i que l'entrada en vigor d'aquesta Llei no afecta la tramitació ni la resolució adoptada en aquest procediment, s'hi fa menció atès que en el moment de dictar-se la resolució, l'Autoritat s'ha subrogat en la posició de l'Agència.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

"1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporcioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

Tercer.- Per altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o la improcedència de la denegació."

Quart.- Tal com s'ha assenyalat, consta acreditat que la persona reclamant va exercir el dret d'accés mitjançant escrit adreçat a l'ICASS en data 19/07/2010, registrat d'entrada en el DASC, el 27/07/2010. També consta a les actuacions que la resposta a aquesta sol·licitud la va dur a terme l'ICASS a través d'escrit de data 10/09/2010, registrat de sortida del DASC el 14/09/2010 i notificat a la persona reclamant, el 16/09/2010.

L'article 29.1 del RLOPD disposa que el responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. A aquest respecte, cal tenir en compte que la reclamació objecte d'aquest procediment es va presentar al Registre d'entrada del DASC el 03/09/2010, és a dir un cop superat el termini esmentat, i es basava justament en la manca de resposta a la seva sol·licitud. El propi ICASS ha reconegut en el seu escrit d'al·legacions que no havia respectat rigorosament el termini d'un mes que imposa l'article 29 del RLOPD, i atribuïa aquesta demora a la manca de personal durant el període d'estiu. Si bé no es pot negar que la circumstància temporal apuntada per l'ICASS podria haver contribuït a la demora esmentada, el cas és que el mes d'agost té la consideració d'hàbil en els procediments administratius (art. 48 LRJPA) de manera que s'ha de concloure al respecte que la resposta de l'ICASS es va produir més enllà del termini d'un mes reglamentàriament establert. Per aquest motiu, procedeix estimar per raons formals la reclamació de tutela de drets.

Cinquè.- Quant al fons de l'assumpte, cal analitzar si la persona reclamant tenia dret a obtenir la informació que sol·licitava en exercici del seu dret d'accés, i en cas afirmatiu, si l'ICASS va fer efectiu aquest dret amb la seva resposta a la persona reclamant, notificada el 16/09/2010.

Els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

El dret d'accés regulat a la LOPD és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició.

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Els únics casos en què la pròpia LOPD exceptua el dret d'accés en relació a fitxers o tractaments públics es recullen al seu article 23, i es limiten a fitxers i tractaments de l'àmbit tributari i policial. Fora d'aquests casos previstos a la pròpia LOPD, només es podria denegar el dret si s'ha previst expressament en una llei o norma de dret comunitari, o bé, quan alguna d'aquestes normes impedeixin al responsable del tractament revelar als afectats el tractament a què es refereixi l'accés (article 30.2 del RLOPD). Així mateix, tant l'article 15.3 de la LOPD com l'article 30.1 del RLOPD permeten al responsable del fitxer o tractament modular el dret d'accés quan aquest ja s'ha exercit en els dotze mesos anteriors a la sol·licitud, llevat que s'acrediti un interès legítim.

En el cas que ens ocupa, les dades personals a les que pretenia accedir el reclamant no es troben en cap d'aquests àmbits exceptuats per la LOPD. De fet el propi ICASS va resoldre en sentit estimatori la sol·licitud de la persona reclamant, mitjançant escrit de data 10/09/2010 (notificat el 16/09/2010).

Pel que fa al contingut de l'escrit de l'ICASS amb el qual es donava resposta a la sol·licitud d'accés de la persona aquí reclamant, es considera que compleix amb el previst a l'article 15 de la LOPD i 27 del RLOPD, ja que s'informa sobre els fitxers que contenen les dades personals objecte de tractament, sobre la finalitat dels tractaments, sobre les dades personals dels reclamants incloses en els dits fitxers, així com l'origen d'aquestes dades i les comunicacions efectuades.

Així les coses, cal concloure que encara que sigui extemporàniament, l'ICASS ha fet efectiu el dret d'accés de la persona reclamant, si bé això no impedeix l'estimació de la reclamació que aquí es resol ja que en el moment de la seva interposició no s'havia fet efectiu el dret d'accés que havia exercit prèviament la persona afectada.

Sisè.- De conformitat amb allò establert a l'article 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. Ara bé, tal requeriment no resulta procedent en el present cas, atès que l'ICASS ha acreditat documentalment que després d'haver-se interposat la present reclamació ha facilitat la informació sol·licitada per la persona afectada, de manera que ja s'hauria fet efectiu el dret d'accés, extrem que ha reconegut la persona reclamant davant aquesta Autoritat durant la tramitació del procediment.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació formulada pel senyor XXX per no haver-se fet efectiu en termini el dret d'accés prèviament exercit davant l'ICASS, sense que sigui procedent formular cap requeriment a l'ICASS, atès que el dret d'accés ja s'ha fet efectiu.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'ICASS i a la persona reclamant.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 2 de desembre de 2010